

WEBSITES *door Sander Heijne*

Stemrecht voor vrouwen!

4 Juni 1913. In Engeland zijn alle ogen gericht op de belangrijkste paardenrennen van het jaar: de Epsom Derby. De koninklijke familie, talloze lieden van adellijke afkomst en iedereen die verder ook maar iets in het Britse Rijk te vertellen heeft, zijn aanwezig. Allen kijken gespannen naar de prestigieuze race, die sinds 1780 jaarlijks verreden wordt.

Onder de duizenden toeschouwers bevindt zich ook vrouwenrechtenactiviste Emily Davison. Ze staat vlak langs de renbaan, aan het einde van de binnenbocht. Op het moment dat de paarden in volle galop de bocht uit komen en aanzetten voor het rechte stuk, kruipt Davison onder het hek door. Drie paarden stormen haar in volle vaart voorbij. Dan wordt ze geschept door Anmer, het paard van de Britse koning.

Paard en ruiter komen ten val, evenals Davison. Het publiek is geschokt. In eerste instantie wordt er gedacht aan een tragisch ongeval. Het is traditie dat het publiek na de race over de baan naar de finish loopt. Dacht Davison misschien dat alle paarden al voor-

bij waren? Omstanders verklaren echter wat anders. Op het moment dat Emily Davison de baan op liep hoorden ze haar duidelijk 'Stemrecht voor vrouwen!' roepen. Davison overleefde haar protestactie niet.

Hoewel het verhaal van Davison misschien overkomt als een wanhoopsactie van een eenling, behoorde de Britse tot de voorhoede van vrouwen die tussen 1870 en 1920 vochten voor basale vrouwenrechten als stemrecht, het recht op hoger onderwijs en het recht op eigen bezit voor gehuwde vrouwen. De actie van Davison was extreem, maar ze liet ook zien dat het de vrouwen van de Eerste Feministische Golf menens was.

Als u meer wilt weten over de Eerste Feministische Golf (of andere onderwerpen uit de vrouwengeschiedenis) kunt u surfen naar Aletta.nu, de nieuwe website van Aletta, instituut voor vrouwengeschiedenis, voorheen het Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwenbeweging (IIAV). De website biedt te veel om hier allemaal op te noemen, maar een gebruiksknop die u zeker niet mag missen is 'Collecties'. In

feite is deze functie een grote zoekmachine om allerlei interessante bronnen op het gebied van vrouwengeschiedenis te vinden. Of u nu een interessante website zoekt, foto's, een boek, een artikel, een organisatie of een deskundige, Aletta helpt u op weg.

Er zijn kasten vol boeken geschreven over vrouwengeschiedenis, maar niets kan beter de sfeer van een bepaalde periode uit het verleden oproepen dan bewegende beelden. Daarom is het digitaal doorzoekbare videoarchief van Aletta zo interessant. Het archief heet vooral toegespitst te zijn op de Tweede Feministische Golf, maar in de praktijk vindt u ook materiaal uit andere perioden. Bijvoorbeeld over de positie van NSB-vrouwen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Het videoarchief heeft als nadeel dat het niet mogelijk is direct filmpjes te kijken. Op YouTube kan dat wel. YouTube wordt dan ook steeds interessanter voor iedereen die op zoek is naar beeldmateriaal over welk onderwerp dan ook uit de twintigste eeuw. Vanaf de homepage kunt u in het venster 'zoeken', allerlei termen intoetsen en binnen een seconde hebt u de beschikking over de meest fantastische filmpjes. Typ bijvoorbeeld 'who were the suffragettes' in, en u kunt naar een acht minuten durend filmpje kijken waarin de strijd van de Britse suffragettes (de Britse voorvechters voor vrouwenrechten) kort maar krachtig wordt weergegeven.

Ook de protestactie van Emily Davison staat op YouTube. Wie haar naam intikt vindt verschillende historische filmpjes waarop de fatale daad te zien is. Hoewel het beelden betreft uit 1913, is duidelijk te zien hoe het paard van de Britse koning de suffragette schept en daarbij zelf ten val komt. Uit het filmpje leren we dat het bioscoopjournaal uit 1913 er niet van uitging dat de suffragette bewust zelfmoord pleegde, getuige de tekst die in beeld verschijnt: 'Suffragette killed in attempt to pull down the Kings Horse.'

www.aletta.nu
www.youtube.nl

